

UKRAINIEČIŲ VAIKŲ UGDYMO AKTUALIJOS

**Švietimo skyriaus vyriausiasis specialistas
Edvardas Starkus
2022.05.04**

Šiandien mūsų visų rūpestis ir siekis – suteikti reikalingą pagalbą nuo karo agresijos savo šalį palikusių ir į Lietuvą atvykusių Ukrainiečių vaikams.

AKTUALŪS DOKUMENTAI,
PRIIMANT KARO PABĒGĒLIUS VAIKUS
IŠ UKRAINOS,
Ī ŠVIETIMO ĪSTAIGAS

Švietimo, mokslo ir sporto ministerija

paaiškinimas

Veiksmai, priimant karo pabėgėlius iš Ukrainos, į švietimo įstaigas

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Nėšio g. 2, 01124 Vilnius, tel. (8 5) 219 1225/219 1152, el. p. paaiskinimai@mm.lt, <http://www.mm.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603991. [auka.lt](https://www.auka.lt), LT30 7300 0100 0245 7205 „Sveidbank“, AB, kodas 73000

Savivaldybių administracijų švietimo padalinių vadovams

2022-03-16 Nr. SR-910

VEIKSMAI PRIIMANT KARO PABĖGĖLIUS IŠ UKRAINOS Į ŠVIETIMO ĮSTAIGAS

Nuoširdžiai dėkojame Jums už susitelkimą ir teikiamą pagalbą vaikams, šeimoms, kurios pabėgo iš Ukrainos dėl karo padėties. Jūsų parama šiuo laikotarpiu itin brangi ir reikalinga. Kylant klausimui, kaip bus organizuojamas ugdymas ukrainiečiams vaikams, teikiame paaiškinimą.

Vaičių, paauglių priėmimas. Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme (toliau – ŠĮ) nurodyta, kad **privalomasis ir valstybės garantuojamas švietimas** pagal priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ugdymo programas teikiamas Lietuvos Respublikos piliečiams, gyvenantiems Lietuvos Respublikoje, ir **užsieniečiams**, turintiems teisę nuolat ar laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje, iki 16 metų. Lietuvos Respublikos užsieniečių teisinės padėties įstatyme įtvirtinta nuostata, kad nepilnamečiai turi teisę mokytis pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, bendrojo ugdymo arba profesinio mokymo programą (programas). Remiantis minėtais įstatymais, Ukrainos piliečiai, kurie atvyko į Lietuvą ir turi teisę joje laikinai gyventi, gali būti ugdomi pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo programas. Vaičių priėmimas į ugdymo įstaigas vykdomas bendra tvarka, kuri yra nustatyta savivaldybėje. Mokinius, norinčius mokytis pagal profesinio mokymo programas, savivaldybėje paskirtas atsakingas asmuo nukreipia į savivaldybės teritorijoje esančias profesinio mokymo įstaigas. Suprantame, kad kiekvienas atvejis yra individualus ir vieno visiems tinkamo sprendimo nėra, todėl sudėtingoje, neįsprendžiamoje situacijoje kreipkitės į Švietimo, mokslo ir sporto ministeriją.

Atkreipiame dėmesį, kad lietuvių kalbos nemokėjimas negali būti kliūtis vaikams ar paaugliams priimti mokytis. Pagal galimybes rekomenduojama iš Ukrainos atvykusius vaikus / paauglius integruoti ir lietuviškai ar kita tautinių mažumų kalba ugdomų vaikų ikimokyklinio ar priešmokyklinio ugdymo grupės, bendrojo ugdymo klases.

Priimant vaikus, paauglius į ugdymo įstaigas, pagal galimybes reikėtų atsižvelgti į tėvų (globėjų) prašymus, į kokia kalba ugdomų vaikų grupės / klases jie pageidautų leisti savo vaikus, paauglius. Visi vaikai, mokiniai turi būti registruojami Mokinių registre.

2

Vadovaujantis Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2005 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. ISAK-556 „Dėl Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Nuosekliojo mokymosi aprašas), 10 punkto nuostata, mokiniai į bendrojo ugdymo programas priimami mokytis kartu su bendraamžiais. Mokiniai gali būti priimami ir klase žemiau ar aukščiau, suderinus su nepilnamečio mokinio vienu iš tėvų (globėjų) ar kitu už vaiką atsakingu asmeniu.

Kasmetinis profilaktinis sveikatos patikrinimas, kurio metu vertinama bendra sveikatos būklė, privalomas visiems vaikams iki 18 metų, taip pat pilnamečiams mokiniams, ugdomiems pagal bendrojo ugdymo programas. Iš Ukrainos atvykusios šeimos, kurios registravosi Migracijos departamente, gali kreiptis dėl sveikatos paslaugų į savivaldybės, kurioje registravosi, gydymo įstaigą. Jiems teikiamos šios paslaugos: skubios pagalbos ir sveikatos priežiūros paslaugos, medicininė reabilitacija sužeistiems kare Ukrainoje, vakcinacija nuo COVID-19 (daugiau informacijos <https://migracija.lrv.lt/lt/naudinga-informacija/ukraina-ukravina-ukraina-ukraine/informacija-ukrainos-pilieciais-1>). Visgi prašytume, kad sveikatos patikrinimo pažymos nebūtų trukdis priimti vaikus, paauglius į ugdymo įstaigas ir suteiktumėte šeimoms galimybę sutvarkyti šiuos dokumentus per protingą terminą.

Vaičių, mokinių ugdymas. Ikimokyklinis ugdymas atvykusiems vaikams vykdomas pagal mokyklos parengtą ikimokyklinio ugdymo programą, prirėkus vaikui teikiama švietimo pagalba. Priešmokyklinis ir bendrasis ugdymas teikiamas pagal bendrąsias priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas.

Vadovaujantis 2021–2022 ir 2022–2023 mokslo metų pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendrųjų ugdymo planų, patvirtintų Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2021 m. gegužės 3 d. įsakymu Nr. V-688 „Dėl 2021–2022 ir 2022–2023 mokslo metų pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendrųjų ugdymo planų patvirtinimo“ (toliau – Bendrieji ugdymo planai), 46 punktu, mokiniams, nemokantiems lietuvių kalbos, jos mokymąsi mokykla gali organizuoti: lietuvių kalbos mokymąsi intensyviu būdu (išlyginamosiose klasėse, grupėse ar kitomis formomis), kartu užtikrindama, kad kitų dalykų jis mokytųsi kartu su bendraamžiais; intensyviu vien lietuvių kalbos mokymąsi iki vieno metų (išimtiniais atvejais ir ilgiau) ar trumpiau ir pagalbos pagal mokinio poreikius teikimą kelerius (2–4) metus; mokinio mokymąsi kartu su kitais bendraamžiais paskirtoje klasėje, teikdama reikiamą mokymosi ir kitą švietimo pagalbą arba lietuvių kalbos mokymąsi kitu mokyklos siūlomu būdu, suderintu su mokinio tėvais (globėjais).

Mokant lietuvių kalbos išlyginamosiose klasėse arba grupėse, mokykloms rekomenduojama naudotis *Lietuvių kalbos pagal kalbos mokėjimo lygius (A1–B2) bendrosios programos* projektu:

([https://www.emokykla.lt/upload/EMOKYKLA/BP/20210816/BPP/Lietuvi%C5%B3%20kalbos%20pagal%20lygius%20\(A1B2\)%20BP%20projekto_2021-08-16.pdf](https://www.emokykla.lt/upload/EMOKYKLA/BP/20210816/BPP/Lietuvi%C5%B3%20kalbos%20pagal%20lygius%20(A1B2)%20BP%20projekto_2021-08-16.pdf)) arba anksčiau parengta *Išlyginamųjų klasių ir išlyginamųjų mobiliųjų grupių lietuvių kalbos programa*, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2006 m. birželio 14 d. įsakymu Nr. ISAK-1216 „Dėl Išlyginamųjų klasių ir išlyginamųjų mobiliųjų grupių lietuvių kalbos programos patvirtinimo“. Išlyginamosios klasės (kai kuriais atvejais – grupės) gali būti steigiamos savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos, savininko (dalyvių susirinkimo) sprendimu. Mokykla, kurioje steigiama išlyginamoji klasė ar grupė, rengia

išlyginamosios klasės ar grupės ugdymo planą ir pamokų tvarkaraštį. Į bendrojo ugdymo mokyklą atvykus viename ar keliuose mokiniuose, kurių neužtenka sudaryti išlyginamajai klasei ar grupei, mokykla ji / juos priskiria bendraamžių klasei ir papildomai moko lietuvių kalbos. Pagal Nuosekliojo mokymosi aprašo 11 punkto nuostatą, Bendrojo ugdymo planų 2 skyriaus 7 bei 8 skirsnio nuostatas, mokykla, organizuodama atvykusio asmens mokymą, sudaro individualų mokymo(si) planą, organizuoja lietuvių kalbos mokymąsi, teikia reikiamą mokymosi ir kitą švietimo pagalbą, jei mokykloje veikia visos dienos mokykla, įtraukia mokinius į veiklą po pamokų, neformalųjį vaikų švietimą.

Atkreipiamė dėmesį, kad visiems užsieniečiams, esantiems Lietuvos Respublikos teritorijoje, turi būti užtikrinamas ikimokyklinis, priešmokyklinis ir bendrasis ugdymas. Todėl jei mokinys ar jo tėvai (globėjai) išreiškia norą mokytis pagal Ukrainos ugdymo programas nuotoliniu būdu mokykloje, veikiančioje Ukrainoje, mokinys turi būti priskirtas ir mokyklai, veikiančiai Lietuvoje, ir įregistruotas Mokinių registre. Mokykla, veikianti Lietuvoje, turi turėti raštinę patvirtinimą iš mokyklos, veikiančios Ukrainoje, kad mokinys joje mokosi nuotoliniu būdu. Mokiniui mokykloje Lietuvoje turi būti užtikrinamas lietuvių kalbos mokymasis mokyklos siūlomu būdu, suderintu su mokinio tėvais (globėjais), jam gali būti siūloma dalyvavimas neformaliojo švietimo veiklose (būreliuose) ar kitoje mokyklos veikloje, užtikrinančioje bendravimą su bendraamžiais.

Prieš pradėdant vaikams mokytis lietuvių kalbos ar dalyvauti kitų dalykų pamokose, prašome skirti laiko mokinių adaptacijai, susipažinimui su mokykla, mokymosi aplinka, klasės draugais. Išgyvenę stresą ir realią grėsmę savo ir / ar savo artimų žmonių gyvybei bei sveikatai vaikai visų pirma turėtų pasijusti saugūs naujoje aplinkoje, neretam iš vaikų gali prireikti psichologo konsultacijos, todėl jei tokio specialisto mokykloje nėra, kviestume pasitelkti savivaldybėje veikiančių pedagoginių psichologinių tarnybų / švietimo pagalbos tarnybų specialistus.

Mokyklų konsultavimas. Atvykusiems iš užsienio asmenims mokytis (is) Lietuvos savivaldybėse yra suburtas geriau pasirėngusių priimtų į Lietuvą atvykstančių ar grįžtančių vaikų mokyklų tinklas. Šiose švietimo įstaigose, Vilniaus lietuvių namams teikiama metodinė pagalba, ugdomi iš užsienio atvykę mokiniai, ypatingą dėmesį skiriant lietuvių kalbai mokytis. Šiuo metu mokyklų tinklą sudaro daugiau kaip 60 mokyklų, turinčių gerą patirtį mokant iš užsienio atvykusius mokinius (http://www.lietuviunamai.vilnius.lt/index_files/tinklo_mokyklos.pdf). Tad kviestume savivaldybių mokyklas, kurios turi mažiau patirties, kaip ugdyti iš užsienio atvykusius ar grįžusius vaikus, konsultuoti su šio tinklo mokyklomis. Susidūrus su nenumatytais situacijomis ar norint gauti daugiau informacijos apie ugdymo galimybes, **Vilniaus lietuvių namai** nuo 2022 m. kovo 14 d. kiekvieną darbo dieną nuo 14.30 val. iki 16.30 val. teiks nuotolines konsultacijas „Zoom“ platformoje, kovo 21–24 ir balandžio 4–7 dienomis organizuoja mokymus lietuvių kalbos mokytojams, dalijasi sukaupta metodine medžiaga, teikia ekspertinę konsultacinę pagalbą visoms mokykloms, dirbančioms su atvykstančiais mokiniais (http://www.lietuviunamai.vilnius.lt/index_files/ukrainos_vaiku_ugdymas.htm).

Mokyklų bendruomenės taip pat gali pasinaudoti šiomis metodinėmis priemonėmis: „Grįžusių Lietuvos Respublikos piliečių ugdymo organizavimo modelio aprašo“ nuostatomis (<http://sauletaskrantas.org/wp-content/uploads/2020/12/Grizusių-mokiniu-modeliai-GALUTINIS-2020-11-03.pdf>), priemonėmis lietuvių kalbai mokytis

(<https://sodas.ugdome.lt/mokymo-priemonės/19500>), metodine medžiaga (<https://www.youtube.com/watch?v=qmdqydpF5pI&t=3038s>) bei kitais mokymosi šaltiniais (<https://smm.lrv.lt/lt/veiklos-sritys-1/smm-svietimas/informacija-atvykstantiems-is-uzsienio-isvykstantiems-i-uzsieni/mokymosi-saltiniai>).

Socialinė parama mokiniams. Informacija dėl socialinės paramos mokiniams (nemokamas maitinimas ir parama mokinio reikmenims įsigyti) teikimo ukrainiečių šeimų vaikams yra pateikta Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Piniginės paramos grupės 2022 m. kovo 7 d. rašte Nr. (15.1E-24) SD-889, adresuotame savivaldybių administracijoms.

Mokinių kėlimas į aukštesnę klasę, ugdymo programos ar jos dalies baigimas. Atvykę iš Ukrainos vaikai yra labai pažeidžiami, patyrę daug streso, sunkumų ir kt., todėl sprendimai, jų ugdymo, mokymosi pasiekimų vertinimo procesai reikalauja supratingumo, lankstumo, sutelkiant dėmesį į tai, kaip vaikas jaučiasi, ką jis moka, geba ir kt. Vertinant pasiekimus, fiksuojant vertinimo rezultatus, siūloma orientuotis į aprašomąjį vertinimą, neskubėti pasiekimų fiksuoti pažymiais ar jų išvis atsisakyti.

Kadangi atvykę mokiniai pradėjo mokytis mokyklose jau baigiantis ugdymo procesui, vadovaujantis Nuosekliojo mokymosi aprašo 19.1 papunkčio nuostata, mokinių mokymosi pasiekimams fiksuoti dėl kėlimo į aukštesnę klasę, ugdymo programos ar jos dalies baigimo siūlome naudoti įvertinimus, vartojant įrašus, pvz., „atleista“ („at“), „įskaityta“ („isk“), „padarė pažangą“ („pp“) ir kt.

Jei atvykęs mokinys pateiks I pusmečio (I, II trimestro) kurių nors dalykų vertinimo rezultatus, gautus mokantis ankstesnėje mokykloje Ukrainoje, tai II pusmečio rezultatus (III trimestro), mokantis pagal atitinkamos klasės dalyko programą, siūlome fiksuoti įrašu „įskaityta“, o metinis įvertinimas gali būti fiksuotas įrašu „įskaityta“ arba balu pagal mokykloje priimtus susitarimus (žr. Nuosekliojo mokymosi aprašo 21 punkto nuostatas).

Jei atvykęs mokinys nebus mokėjęs kai kurių dalykų dėl programų skirtumų, neturės duomenų, dokumentų apie ankstesnius pasiekimus mokantis pagal tos klasės ugdymo programą, siūlome mokinio mokymosi pasiekimus ugdymo laikotarpiu (II pusmečio, III trimestro, metų) pabaigoje apibendrinti ir vertinimo rezultatai fiksuoti įrašu „įskaityta“ ar „atleista“, taikyti Nuosekliojo mokymosi 22 punkto nuostatą – metinį įvertinimą fiksuoti atsižvelgus į turimo ugdymo laikotarpio (pusmečio, trimestro ar kt. ugdymo laikotarpio) mokymosi pasiekimus ir kt.

Kadangi metinis dalyko įvertinimas įrašu, pvz., „atleista“, „įskaityta“ yra patenkinamas įvertinimas, todėl mokinys, vadovaujantis Nuosekliojo mokymosi aprašo 30 ir 36 punkto nuostatomis, keliamas į aukštesnę klasę (jis baigia ugdymo programą ar jos dalį), o nuo kitų mokslo metų pradžios mokiniui būtina numatyti reikalingos mokymosi pagalbos teikimą.

Pagrindinio išsilavinimo įgijimas. Pagrindiniam išsilavinimui įgyti yra būtina turėti ne tik patenkinamus metinius dalykų įvertinimus, įskaitytą ar fiksuotą įrašą „atleista“ socialinė-pilietinę veiklą, bet ir patikrintus pagrindinio ugdymo pasiekimus. Atvykę iš Ukrainos mokiniai nuo pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimų gali būti atleidžiami mokyklos vadovo įsakymu, vadovaujantis Pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo tvarkos aprašo 25.2 papunkčio nuostata

(<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.416474/asg>).

Vidurinio išsilavinimo įgijimas. Viduriniam išsilavinimui įgyti mokinys turi būti baigęs vidurinio ugdymo programą (turėti patenkinamus ugdymo plano dalykų metinius įvertinimus) bei išlaikytą lietuvių kalbos ir literatūros brandos egzaminą ir dar bent vieną pasirinktą brandos egzaminą. Siūlome leisti iš Ukrainos atvykusiems į baigiamąją klasę mokiniams apsispręsti, ar jie norėtų įgyti vidurinį išsilavinimą laikydami brandos egzaminus, kurių užduotys būtų išverstos į ukrainiečių kalbą (išskyrus lietuvių kalbos ir literatūros ir užsienio kalbų (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) brandos egzaminų), arba mokytis šiais mokslo metais tik lietuvių kalbos ir tęsti mokymąsi IV gimnazijos klasėje kitais mokslo metais. Jei mokinys apsispręstų laikyti brandos egzaminus, vadovaujantis Brandos egzaminų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2006 m. gruodžio 18 d. įsakymu Nr. ISAK-2391 „Dėl Brandos egzaminų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo ir Lietuvių kalbos ir literatūros įskaitos organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 148 punktu, jis turi pateikti prašymą dėl atleidimo nuo lietuvių kalbos ir literatūros brandos egzaminų ir jam aktualių brandos egzaminų pasirinkimo Nacionalinės švietimo agentūros direktoriui. Šių mokinių geografijos ir istorijos egzaminų užduočių vertinimas galės būti pritaikytas, atsižvelgiant į tai, kokia dalis užduočių egzaminu metu bus skirtos Lietuvos geografijai ar Lietuvos istorijai.

Taip pat labai prašytume informuoti iš Ukrainos atvykusius vidurinio ugdymo programos baigiamosios klasės mokinius apie tai, kad jiems aktuali informacija dėl galimybių tęsti studijas Lietuvos aukštesiose mokyklose yra skelbiama tinklalapyje www.studyin.lt, o dėl galimybių mokytis pagal profesinio mokymo programą – tinklalapyje www.lamabpo.lt. Ukrainiečiams, įgijusiems vidurinį išsilavinimą Lietuvoje, šiais metais planuojama organizuoti atskirą priėmimą, taip sudarant lygiavertes galimybes studijuoti pasirinktose studijose.

Jei mokinys (Ukrainoje besimokęs paskutinėje vidurinio ugdymo programos klasėje) apsispręs mokytis šiais mokslo metais tik lietuvių kalbos ir tęsti mokymąsi IV gimnazijos klasėje kitais mokslo metais, tai šiais mokslo metais jis turi būti priimamas mokytis į išlyginamąją klasę ar išlyginamąją grupę, aptariant mokykloje, kad nuo kitų mokslo metų pradžios pradės mokytis ir vidurinio ugdymo programos IV gimnazijos klasės dalykus pagal sudarytą individualų ugdymo planą.

Be to, ir šiais mokslo metais mokiniai, pradėję mokytis Lietuvos mokyklose pagal vidurinio ugdymo programą IV gimnazijos klasėje, vadovaujantis Nuosekliojo mokymosi aprašo 39 punktu, gali dėl svarbių, mokyklos vadovo pateiktų, priežasčių einamaisiais metais nutraukti mokymąsi (mokyklos vadovas nėra įpareigotas nutraukti mokymo sutarties) ir kitais metais kartoti šios klasės programą arba tęsti nutrauktą mokymąsi.

Vaikų laikinas išvykimas į užsienį. Atkreipiamė dėmesį, kad pastaruoju metu padaugėjo išvykstančiųjų laikinai į užsienį gyventi ir prašančiųjų mokytis mokinį toje pačioje mokykloje nuotoliniu būdu. Pabrėžiame, kad Lietuvoje ikimokyklinis ir priešmokyklinis ugdymas nuotoliniu būdu nėra vykdomas, todėl šeimos, turinčios vaikų (nuo gimimo iki kol jiems bus pradėtas teikti pradinis ugdymas) ir laikinai ar ilgesniam laikotarpiui išvykusius į užsienį, dėl ankstyvojo vaikų ugdymo turėtų kreiptis į atitinkamos valstybės atsakingas institucijas.

Vadovaujantis Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo ir studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto 2012 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. V-1049

„Dėl Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo ir studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 11 punktu ir 11.2 papunkčiu, nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu mokomi 7–18 metų (iki 21 metų – turintys specialiųjų ugdymosi poreikių) laikinai išvykę į užsienį mokiniai pagal pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas. Laikiniai išvykę į užsienį mokinys gali mokytis pagal pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas nuotoliniu būdu, jei jo, neturinio 14 metų, vardu tėvai (globėjai) ar pats mokinys nuo 14 iki 18 metų, turėdamas tėvų (globėjų) sutikimą, yra deklaravę raštu, kad nesimoko pagal bendrojo ugdymo programas toje šalyje, kurioje gyvena (20 punktų).

Pažymėtina, kad vadovaujantis Mokymo nuotoliniu ugdymo proceso organizavimo būdu kriterijų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. liepos 2 d. įsakymu Nr. V-1006 „Dėl Mokymo nuotoliniu ugdymo proceso organizavimo būdu kriterijų aprašo patvirtinimo“, 11 punktu laikinai į užsienį išvykusius ar nuolat užsienyje gyvenančius šalies mokinius mokykla nuotoliniu ugdymo proceso organizavimo būdu moko, mokyklos savininko teises ir pareigas įgyvendinančiai institucijai (dalyvių susirinkimui), savininkui raštu suderinus su švietimo, mokslo ir sporto ministru.

Laikiniai į užsienį išvykusius mokinius nuotoliniu mokymo organizavimo būdu švietimo, mokslo ir sporto ministro pritarimą mokytis yra gavusios šios mokyklos: <https://smsm.lrv.lt/lt/veiklos-sritys-1/smm-svietimas/informacija-atvykstantiems-is-uzsienio-isvykstantiems-i-uzsieni/isvykstantiems-gyventi-ir-mokytis-i-uzsieni>.

Dėkojame Jums už bendrą darbą kartu.

Švietimo, mokslo ir sporto ministrė

Jurgita Šiugždienė

Sandra Valavičiūtė, tel. (8 6) 188 5352, el. p. sandra.valaviciute@smsm.lt
Loreta Graželiene, tel. (8 6) 6156 410, el. p. loreta.grazeliene@smsm.lt
Viktorija Znojėvaitė, tel. (8 6) 187 7991, el. p. viktorija.znojevaite@smsm.lt

Švietimo, mokslo ir sporto ministerija
aplinkraštis
Švietimo pagalba karo pabėgėliams iš Ukrainos

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO
MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Volono g. 2, 01124 Vilnius, tel. (8 5) 219 1225/219 1152, el. p. smm@smm.lt, <http://www.smm.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603091. Ateikė: smk@smk.lt, LT30 7300 0100 0245 7205
Sąsprendimui: AB, kodas 73000.

Savivaldybių administracijų švietimo

2022-04- Nr. SR-~~SR~~-1278

padaliniams
Pedagoginėms psichologinėms tarnyboms
Švietimo pagalbos tarnyboms

ŠVĒTĪMO PAGALBA KARO PABĒGĒLIAMS IŠ UKRAINOS

[illegible]

Siekdami slāpēt mokymosi procesa testinumu ir galimybės suteikti vaikus / mokinius reikalingą švietimo pagalbą, atkreipiame dėmesį, kad jei Ukrainoje vaikai, ugdėsi specialiosios paskirties ugdymo įstaigoje (ikimokyklinio ar bendrojo ugdymo mokykloje), tad Lietuvoje jis gali pasirinkti ugdymą tiek bendrosios paskirties arba specialiosios paskirties ugdymo įstaigoje (specialiojoje mokykloje, specialiojo ugdymo centre). Primantį, mokyklą vaikui, turintį specialiųjų ugdymosi poreikių ar negali, siūlome atsižvelgti į tėvų, jų lydinčių asmenų ar paties vaiko pateiktą informaciją, nereikalaujant jo specialiosios ugdymosi poreikius rodančių dokumentų, jei asmuo negali jų pateikti. Svarbu, kad tėvai ar kiti vaiko atstovai prieš parinkdami mokyklą būtų informuojami, jog pasirinkus specialiojo ugdymo įstaigą, ne vėliau kaip praėjus vieniems mokymosi Lietuvos specialiojoje mokykloje metams, vaiko ugdymosi poreikiai turės būti vertinami, o specialiosios paskirties ugdymo įstaigoje asmuo galės tęsti mokymąsi tik tuo atveju, jei jam bus nustatyti dideli ar labai dideli specialieji ugdymosi poreikiai.

Atsīvēlāmāi ir galimas skirtingas ukrainiečių vaikų dėl karo atvykimo į Lietuvą sąlygas ir atsivėlėjimai ir individualias situacijas (pvz., nebuvu vertinti vaiko ugdymosi poreikiai) ar jei kreipiasi tėvai (globėjai) dėl švietimo pagalbos teikimo, mokytojo padėjėjo ir (ar) specialiojo ugdymosi skyrimo, PPT stikdamas vertinimą anksčiau nei po vienerių mokymosi Lietuvoje metų, vadovaujasi ugdymo įstaigos, kuria Lietuvoje lanko vaikas, Vaiko gerovės komisijos (toliau – V GK) rekomendacijomis ir priima džia sprendimą.

- surenka pirmine informacija apie vaika / mokini ir situacija šeimoje:

2

- analizuojami pateiktus dokumentus (VGK pateikia mokytojų ir švietimo pagalbos specialistų laisva forma parengtus vaiko / mokinio intensyvaus stebėjimo aprašus);
 - išsiaiškina tėvų (globėjų, rūpintojų) ir ugdymo įstaigos VGK lūkesčius.
- Tėvams (globėjams, rūpintojams) pateiktus Ukrainos sveikatos ir / ar švietimo sistemų dokumentus, patvirtinamus negalia ar sutrikimą (pavyzdžiui, dokumentai gali būti iš: *Специальное педагогическое учреждение, ИПЦ (Институт психологии, Педагогический Центр)* *Заповнення до компетентнісних оцінок з ІПЦ (Інституту психології, Педагогічного Центру)* PPT parengia 8 priedą („Mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus atsirandančių dėl išskirtinai gamtinių) pedagoginių, psichologinių, medicininių ir socialinių pedagoginių aspektais įvertinimo ir specialiojo ugdymo skyrimo tvarkos aprašas“, 2011 m. rugpjūdo 30 d. Nr. V-1775), kuriame formuluojama išvarda apie specialiųjų ugdymosi poreikių grupę ir lygi bei rekomenduojama dėl švietimo pagalbos ir (ar) specialiojo ugdymo skyrimo. 8 priedas galioja terminuotai, vienus metus nuo specialiųjų ugdymosi poreikių nustatymo Lietuvoje pradžios.
- Jeigu vaikas / mokinys neturi Ukrainos sveikatos ir / ar švietimo sistemų dokumentų, patvirtintiną negalia ar sutrikimą:
- PPT kartu su ugdymo įstaigos VGK ir tėvais (globėjais, rūpintojais) aptaria vaiko / mokinio ugdymosi situaciją, švietimo pagalbos poreikį;
 - tėvai nukreipiami ir sveikatos priežiūros įstaigą dėl vaiko / mokinio sveikatos būklės įvertinimo.

Remdamasi medikų išvadomis, PPT parengia 8 priedą, kuriame suformuluojama galutinė išvada apie specialiąją ugdymosi poreikį grupei ir lygi bei rekomendacija dėl įvietinimo pagalbos formos (ar) specialiojo ugdymosi skyrimo. Esant poreikiui, PPT konsultuoja su Lietuvos aktyvių ir silpnaregių ugdymo centru, Lietuvos kurčiųjų ir nepagrindinčiųjų ugdymo centro specialistais. Vaikams, besigudindami ilgiau nei vienerius metus Lietuvoje, toliau jų specialieji ugdymosi poreikiai bus vertinami bendra tvarka.

Taip pat norime akcentuoti Jūsų dėmesį į tai, kad karo Ukrainoje auganti psichologinės pagalbos poreikis ir informuoti, kad Nacionalinė švietimo agentūra (toliau – NSA) per PPT vadovų asociaciją surinko informaciją dėl psichologinės pagalbos teikimo galimybių PPT nuo karo Ukrainoje paslaugoms siekoms ir jų įtakoms. Visose Lietuvos PPT yra apie 50 specialistų, galinčių teikti pagalbą (psichologines konsultacijas) rusų kalba. Dėkojame PPT už prisimąstę papildomą įsipareigojimą konsultuoti ukrainiečius. Skatiname savivaldybes įdarbinti PPT Ukrainos psichologus, kad paslaugas būtų galima teikti ir ukrainiečių kalba, daugiau komunikuoti tarpusavyje ir prireikus konsultuoti viena kitą, taip pat pagerinti teikiant konsultacijas kitose savivaldybėse nuo karo Ukrainoje prisiglaudusiems ukrainiečiams, prireikus – ir nuotoliniu būdu. Pažymėtina, kad teikiamos tik su švietimo susijusios konsultacijos.

Primename, kad reagaudami į dėl karo Ukrainoje susidariusią situaciją NŠA specialistai parengė rekomendacijas mokyklų bendruomenėms, skirtas priminti apie priemones bei veiksmus, kurių būtina imtis, siekiant stabdyti patyčias bei konfliktus tautiniu pagrindu, taip pat apie būtinybę vengti nekonstruktivių pokalbii bei diskusijų, kurstančių nesantaiką, keliančių nerimą bei paniką:

- <https://www.nsa.smm.lt/2022/03/07/rekomendacijos-neleiskime-ispiliekti-nesantaikiai/>;
- [https://www.emokykla.lt/upload/photos/2022/03/08/REKOMENDACIJOS%20PEDAGOGAMS%20Kaip%20kalb%C4%97tis%20su%20mokiniais%20karinio%20konflikto%20Ukrainoje%20metu%20\(3\).pdf](https://www.emokykla.lt/upload/photos/2022/03/08/REKOMENDACIJOS%20PEDAGOGAMS%20Kaip%20kalb%C4%97tis%20su%20mokiniais%20karinio%20konflikto%20Ukrainoje%20metu%20(3).pdf).

Taip pat norime su Jumis dar kartą pasidalyti vienlapiu lietuvių, ukrainiečių ir anglų kalbomis (pridedama), kurį siūlome atspausdinus dalyti priėmimo punktuose atvykusiems asmenims padėti registruojant vaika į ugdymo įstaiga.

Dēkojame Jums už Jūsų pastangas priimanč vaikus ir ugdymo įstaigas, kuriose teikiamas ne tik ugdymas, bet ir geriausia vaiko reikmės atliepianti švietimo pagalba. Būsimė dekingai, gavę Jūsų pasiūlymų dėl teisės aktų pakeitimų ir sprendimų, kurių, Jūsų nuomone, reikėtų nuo 2022 m. rugsėjo 1 d., siekiant sudaryti ~~iraukšius~~ Lietuvos švietimą sąlygas ir teikti švietimo pagalbą ukrainiečių pabėgėlių vaikams. Pasiūlymus prašome teikti Linai ~~Palcionienei~~, el. adresu lina.palcioniene@nsa.smm.lt.

Švietimo, mokslo ir sporto viceministras

Ramūnas Skandžius

Daiva Vaišnorienė, tel. +370 666 33 093, el. p. Daiva.Vaisnoriene@smsm.lt
Lina Palacionienė, tel. +370 658 18 173, el. p. lina.Palacioniene@nsa.smm.lt

Švietimo, mokslo ir sporto ministerija

aplinkraštis

Dėl atvykusiųjų mokinių adaptacijos

2

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO MINISTERIJA

Budėtinė įstaiga, A. Vokietų g. 2, 01124 Vilnius, tel. (8 5) 219 1225/219 1152, el. p. audrone.suminiene@smsm.lt, <http://www.smm.lt>
Dokumentų kaupimui ir saugojimui Juridiniu asmeniu registre, kodas 188603091.
Pajamų kodas: LT130 7300 0100 0245 7205 „Swedbank“, AB, kodas 73000

Savivaldybių švietimo padalinių
vedėjams
Bendrojo ugdymo mokyklų
vadovams
Profesinio mokymo
įstaigų vadovams

2022-03- - Nr.
I

DĖL ATVYKUSIŲJŲ MOKINIŲ ADAPTACIJOS

Šiandien mūsų visų rūpestis ir siekis – suteikti reikalingą pagalbą nuo karo agresijos savo šalį palikusių ir į Lietuvą atvykusių ukrainiečių vaikams.

Dėkoju švietimo darbuotojams už operatyvų pasirėmimą organizuoti nuo Ukrainos karo nukentėjusių vaikų ugdymą. Kaip niekada, šiandien šios šalies vaikams reikalingos saugios mokymosi sąlygos, kurias jūs ir sukūrėte savivaldybėse.

Įvairiuose Lietuvos regionuose mokyklas jau pradeda ar pradėjo lankyti iš Ukrainos atvykę vaikai, kurie į mokyklą priimami kaip asmenys, baigę užsienio valstybės atitinkamą programą ar jos dalį, ir jų ugdymas tęsiamas pasirinktoje ar paskirtoje šalies mokykloje. Atkreipiame dėmesį, kad mokiniui žinių ir gebėjimo patikra nėra vykdoma.

Kaip ir įprastai, kiekvienam atvykusiam mokiniui numatomas adaptacijos arba pereinamasis laikotarpis, kurio trukmė individuali. Kiekvienas mokinys atvyksta su kitokia karo pasekmių istorija, todėl to paties amžiaus mokiniams jo trukmė gali būti skirtinga. Šis laikas panaudotinas ir mokinio glėsimui pažinimui, palaipsniniam supažindinimui su mokymosi aplinka, mokytojais. Laikotarpis jautrus mokiniui ir dėl naujos patirties, mokyklai – atsakomybė tinkamai jį organizuoti.

Atkreiptinas dėmesys, kad mokinio adaptacija – individualizuotas procesas, kurio metu teikiama ir reikalinga specialistų pagalba. Kaip rekomenduoja psichologai ir kaip numatyta Bendruosiuose ugdymo planuose, mokykla turi paskirti asmenį, galintį padėti atvykusiam mokiniui sklandžiai įsitraukti į mokyklos bendruomenės gyvenimą, galima pasitelkti ir mokinius savanorius.

Adaptacijos laikotarpiu labai svarbu išsiaiškinti mokinio ir / ar tėvų (globėjų, rūpintojų) tolesnio mokymosi lūkesčius, kurie tiesiogiai siejami su ateities planais, aptarti intensyvumo poreikį mokytis lietuvių kalbos. Adaptacijos metu būtina atkreipti dėmesį į mokinių norą užsiimti jiems patraukliomis veiklomis, aktualu mokinį įtraukti į neformaliojo švietimo užsiėmimus, siūlyti išbandyti naujas veiklas. Šiuo metu numatoma klasė, kurioje mokinys mokysis kartu su bendraamžiais. Tikslinga pasiūlyti pradėti lankyti, jeigu pageidauja, kai kurias pamokas, pvz., fizinio ugdymo, technologijų, menų.

Į formalųjį ugdymo procesą mokinys įtraukiamas palaipsniui, nurimęs reakcijoms ir stresui, pajautus saugią mokymosi aplinką. Pradedant mokytis, kartu su mokiniu, tėvais (globėjais, rūpintojais) parengiamas individualus ugdymo planas, sudarantis prielaidas ugdymo procesui pritaikyti prie mokinio. Pvz., mokiniui pageidaujant, ukrainiečių kalbą galima įskaityti kaip antrąją užsienio kalbą.

Priklausomai nuo galimybių ir pasirinkto būdo mokytis lietuvių kalbos, priklausys ir ugdymo organizavimas, kuris individualizuojamas ir taikomas prie besimokančiojo.

Ukrainiečių mokymasis, pradėtas Ukrainoje, sėkmingai tęsiamas mūsų šalies mokyklose, mokiniai neturėtų pajusti mokymosi praradimų. Mokyklos gyvenimo rutina, nauja ir saugi aplinka, socialiniai ryšiai, tikėtina, padės atitrūkti nuo patirtų išgyvenimų ir leis susikaupti mokymuisi.

Švietimo, mokslo ir sporto ministrė

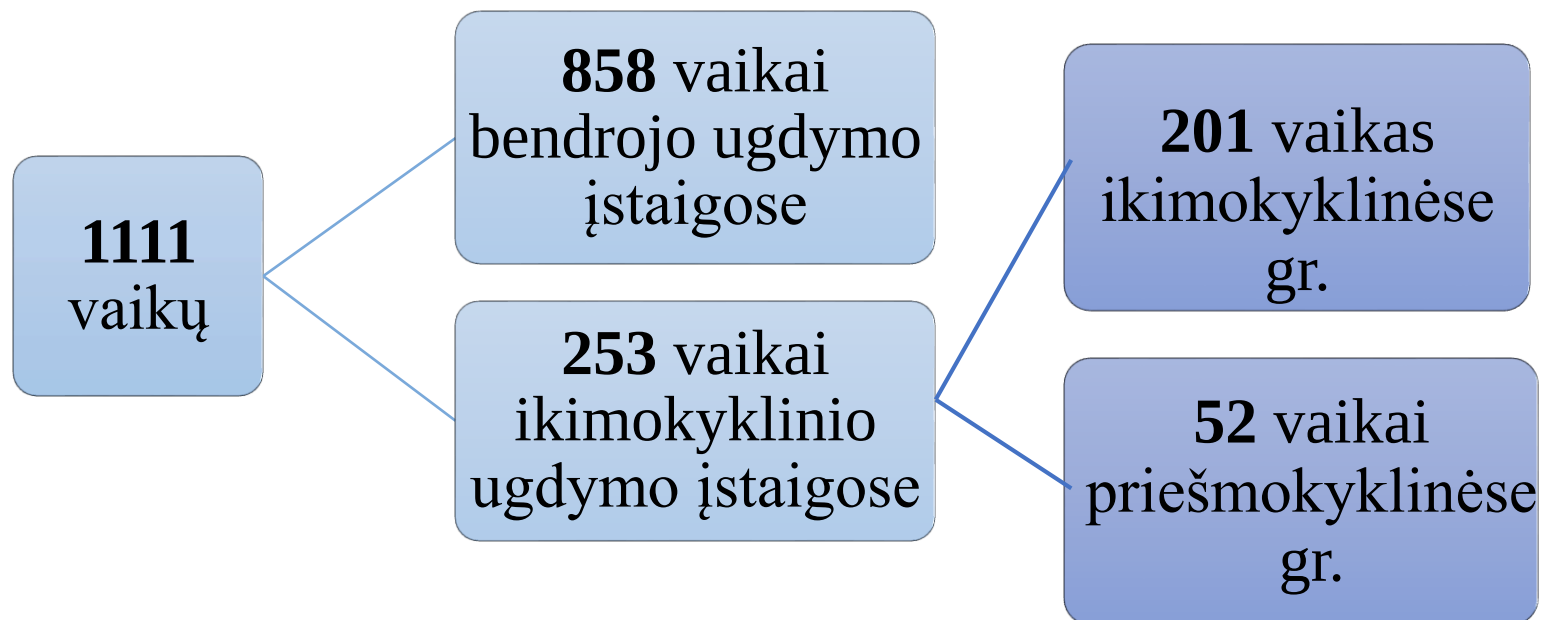
Jurgita Štupšdienė

Audronė Šuminienė tel. (8 5) 219 1924, el. p. Audrone.Suminiene@smsm.lt

BENDRA INFORMACIJA
APIE KARO PABĖGĖLIUS VAIKUS IŠ UKRAINOS
KAUNO MIESTO BENDROJO UGDYMO
ĮSTAIGOSE

KARO PABĖGĖLIAI VAIKAI IŠ UKRAINOS KAUNO MIESTO BENDROJO UGDYMO ĮSTAIGOSE

APIE KARO PABĖGĖLIUS VAIKUS IŠ UKRAINOS KAUNO MIESTO BENDROJO UGDYMO ĮSTAIGOSE

Ukrainiečius vaikus yra
priėmusios
85 įstaigos

51

bendrojo ugdymo įstaiga

34

ikimokyklinio ugdymo
įstaigos

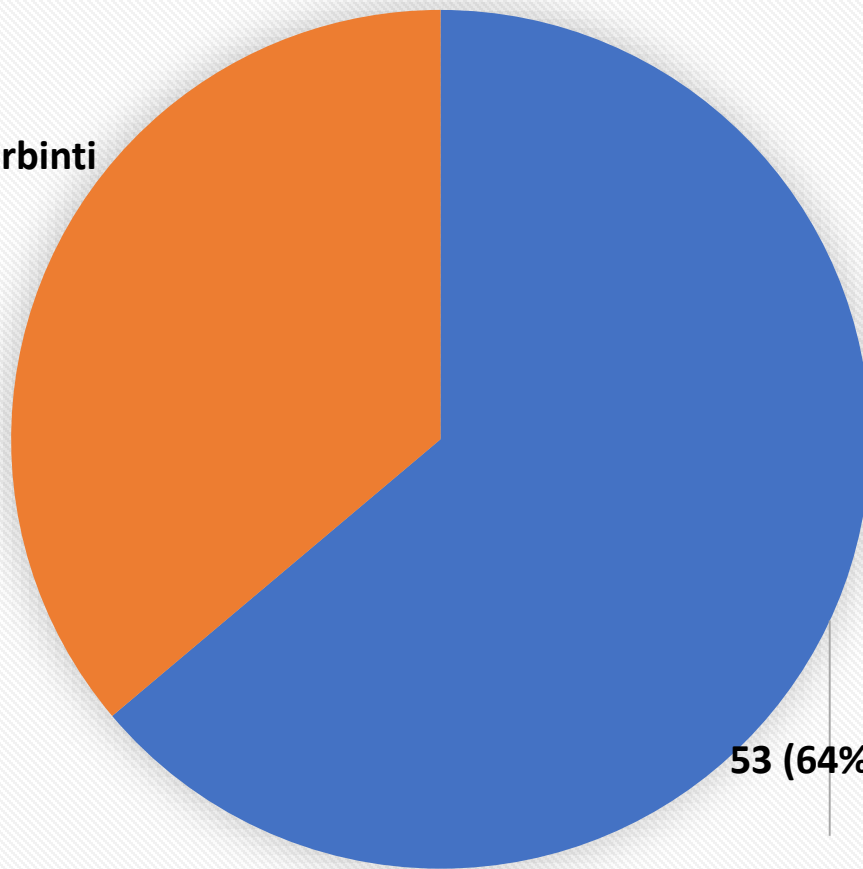
BENDRA INFORMACIJA
APIE KARO PABĖGĖLIŲ IŠ UKRAINOS
ĮDARBINIMĄ KAUNO MIESTO ĮSTAIGOSE

ĮDARBINTA KAUNO MIESTO ĮSTAIGOSE

Kreipėsi 83 asmenys

30 (36%) asmenų įdarbinti

53 (64%) asmenys ieško darbo

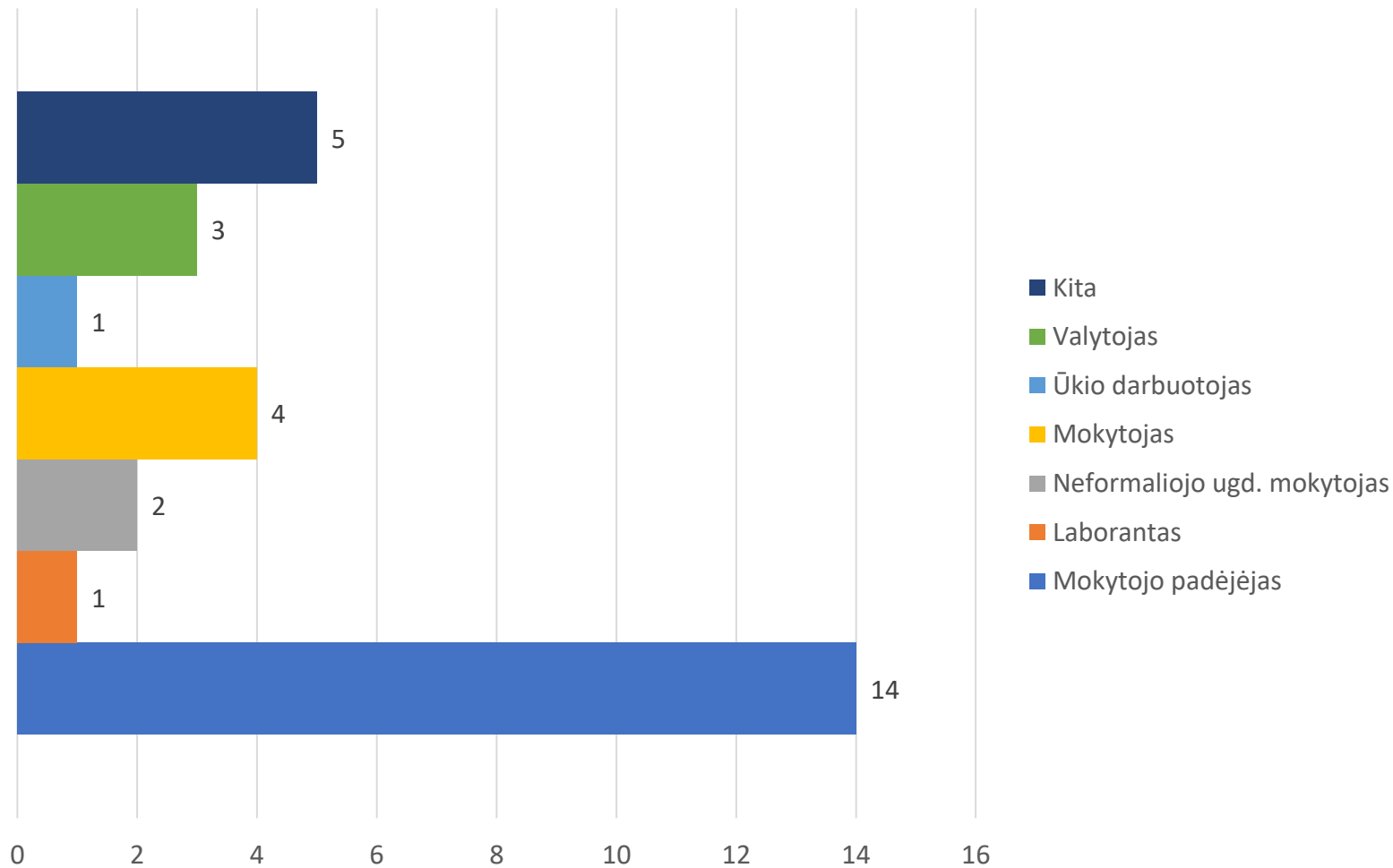
ĮDARBINTA KAUNO MIESTO ĮSTAIGOSE

Ukrainiečius įdarbino:

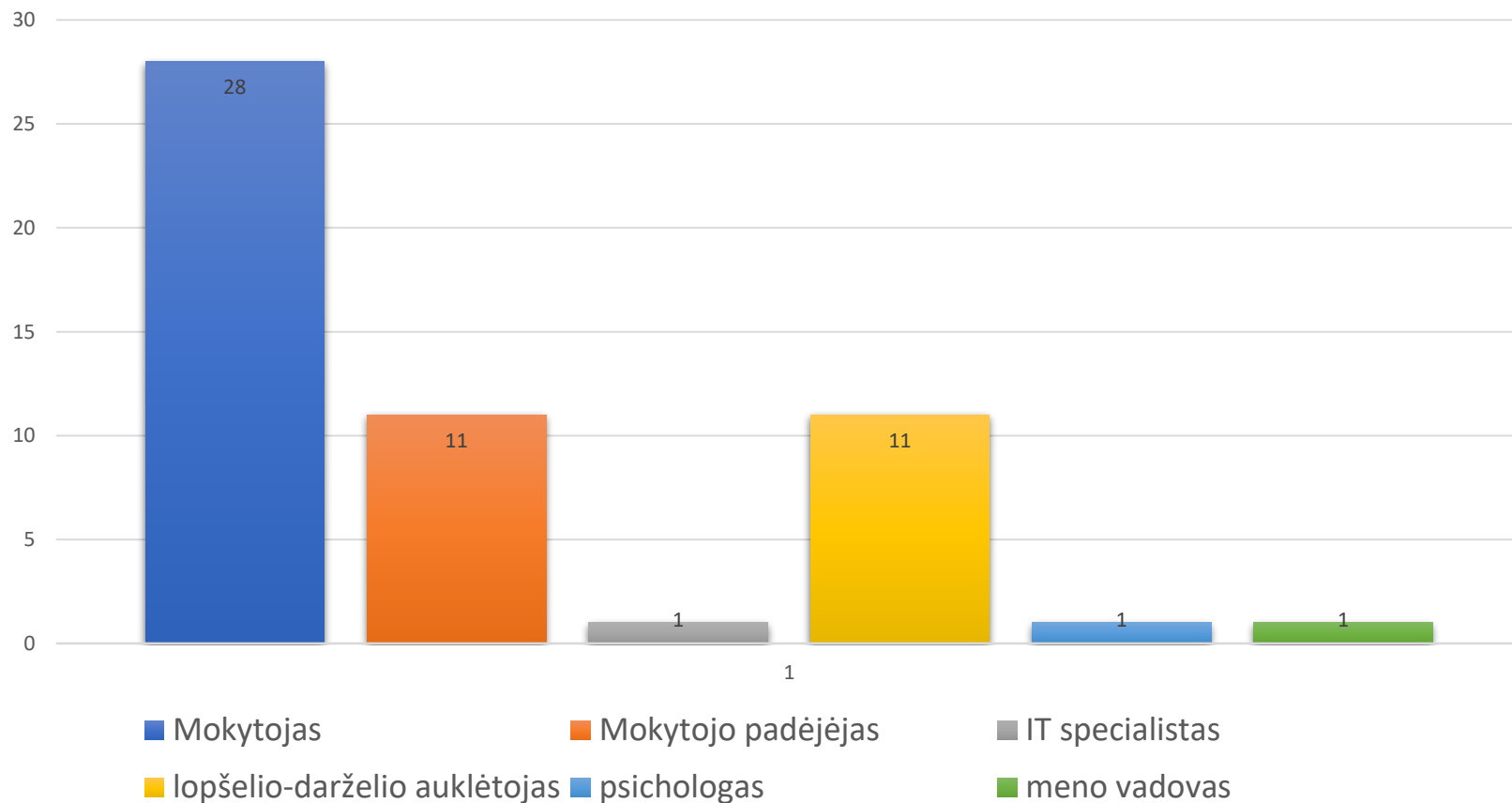
- 16 ugdymo įstaigų (*13 bendrojo ugdymo įstaigos, 3 ikimokyklinio ugdymo įstaigos*);
- 4 kitos įstaigos (*„Maxima“, „Išmaniosios bitės“, V. Kudirkos viešoji biblioteka, VINAPACK*).

ĮDARBINTŲ KAUNO MIESTO ĮSTAIGOSE PASISKIRSTYMAS PAGAL PAREIGYBES

IEŠKANČIŲ DARBO KAUNO MIESTO UGDYMO ĮSTAIGOSE PASISKIRSTYMAS PAGAL PAREIGYBES

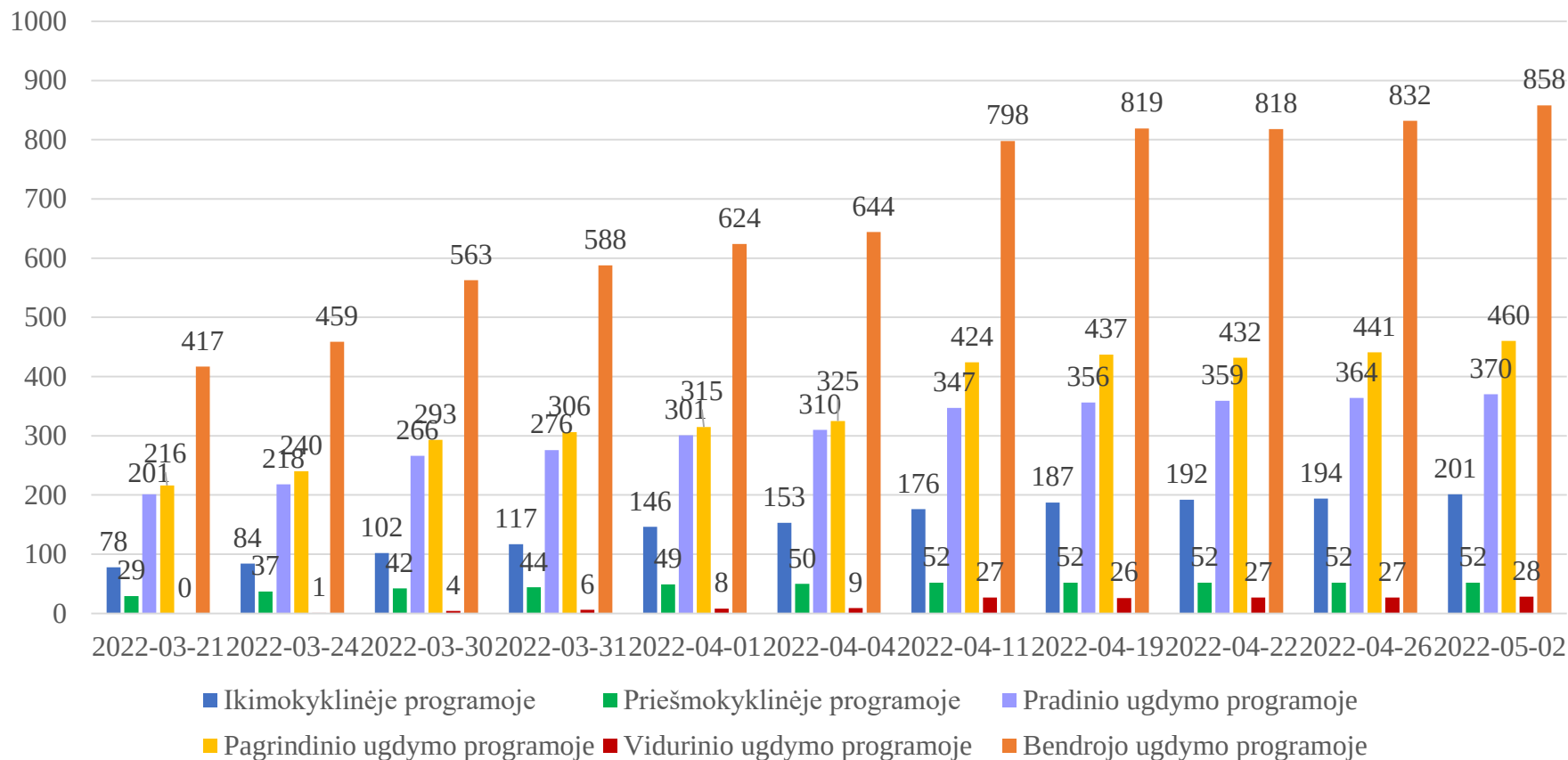

KARO PABĖGĖLIŲ IŠ UKRAINOS VAIKŲ POKYTIS PAGAL PROGRAMAS

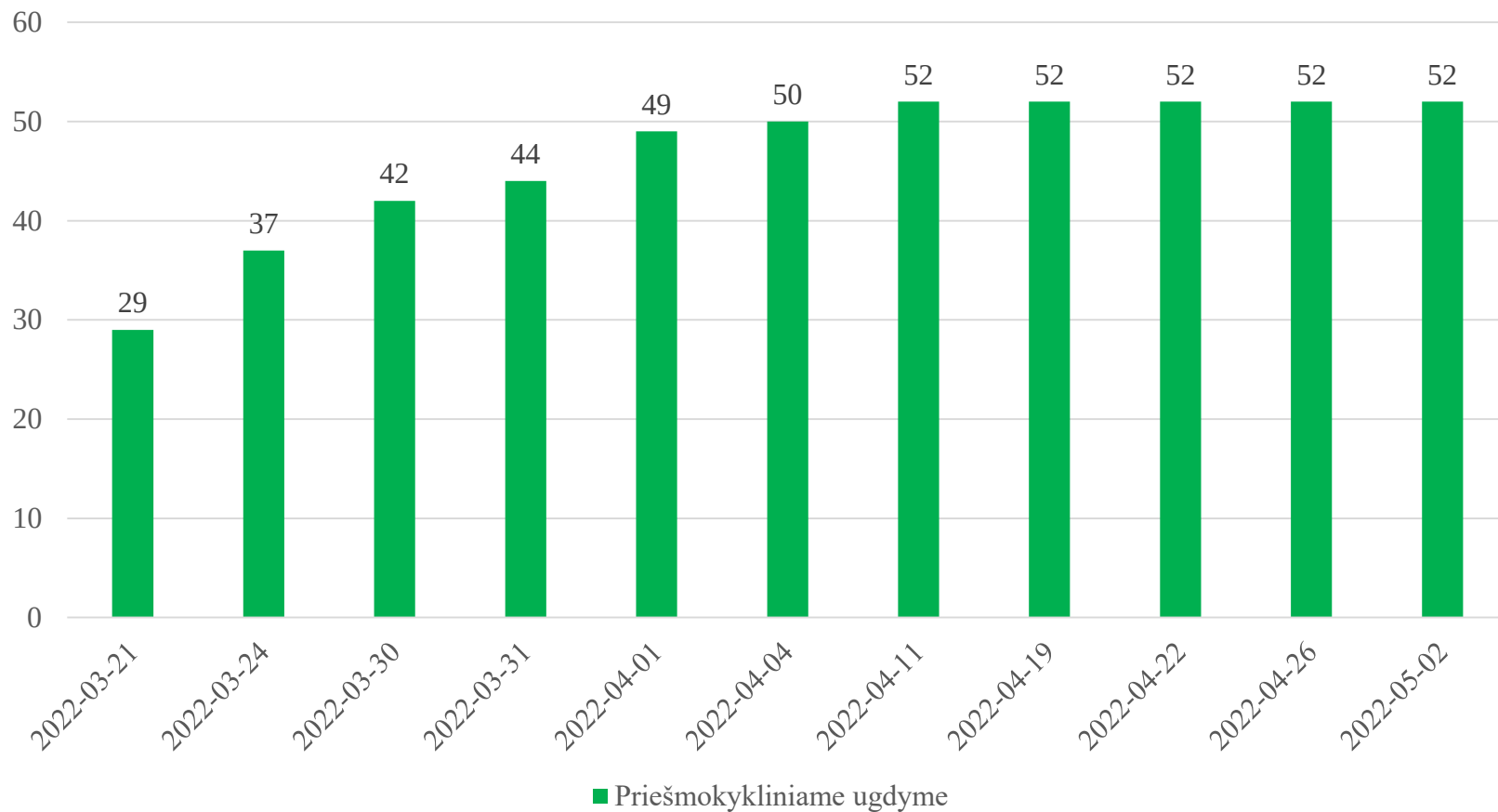

Pokytis

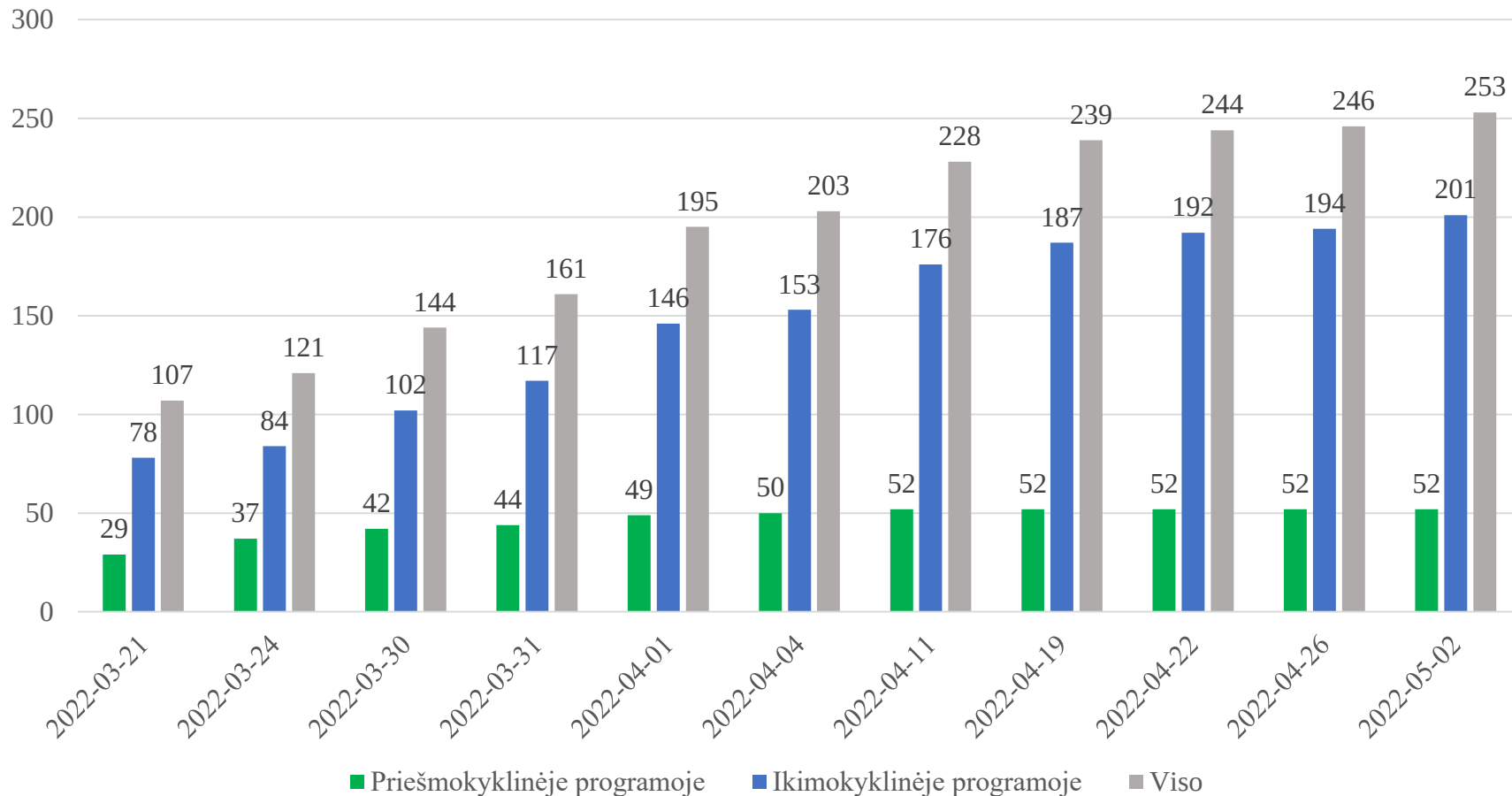
ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio, vidurinio ir bendrojo ugdymo programose Kauno miesto ugdymo įstaigose

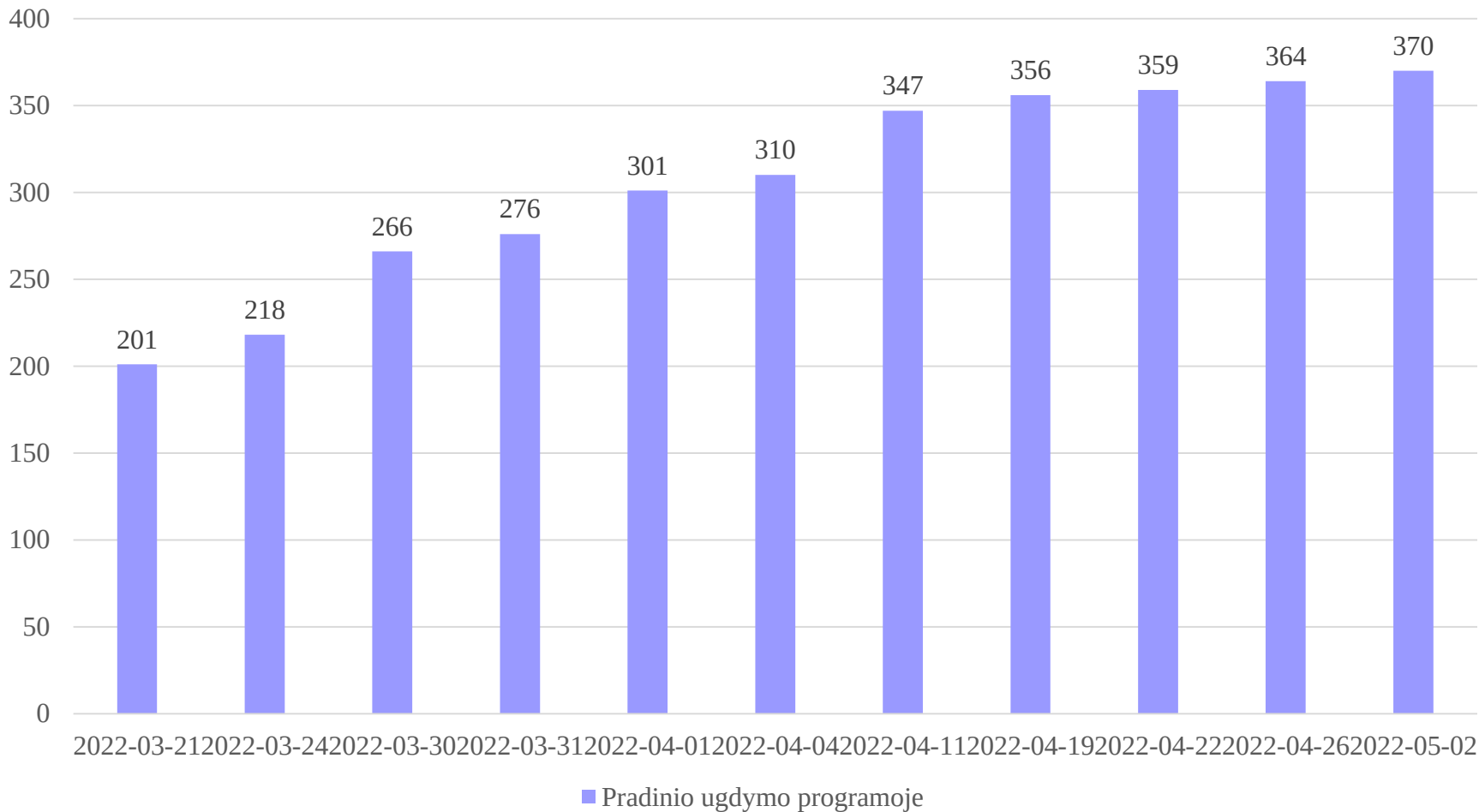
Pokytis priešmokyklinio ugdymo programoje Kauno miesto ugdymo įstaigose

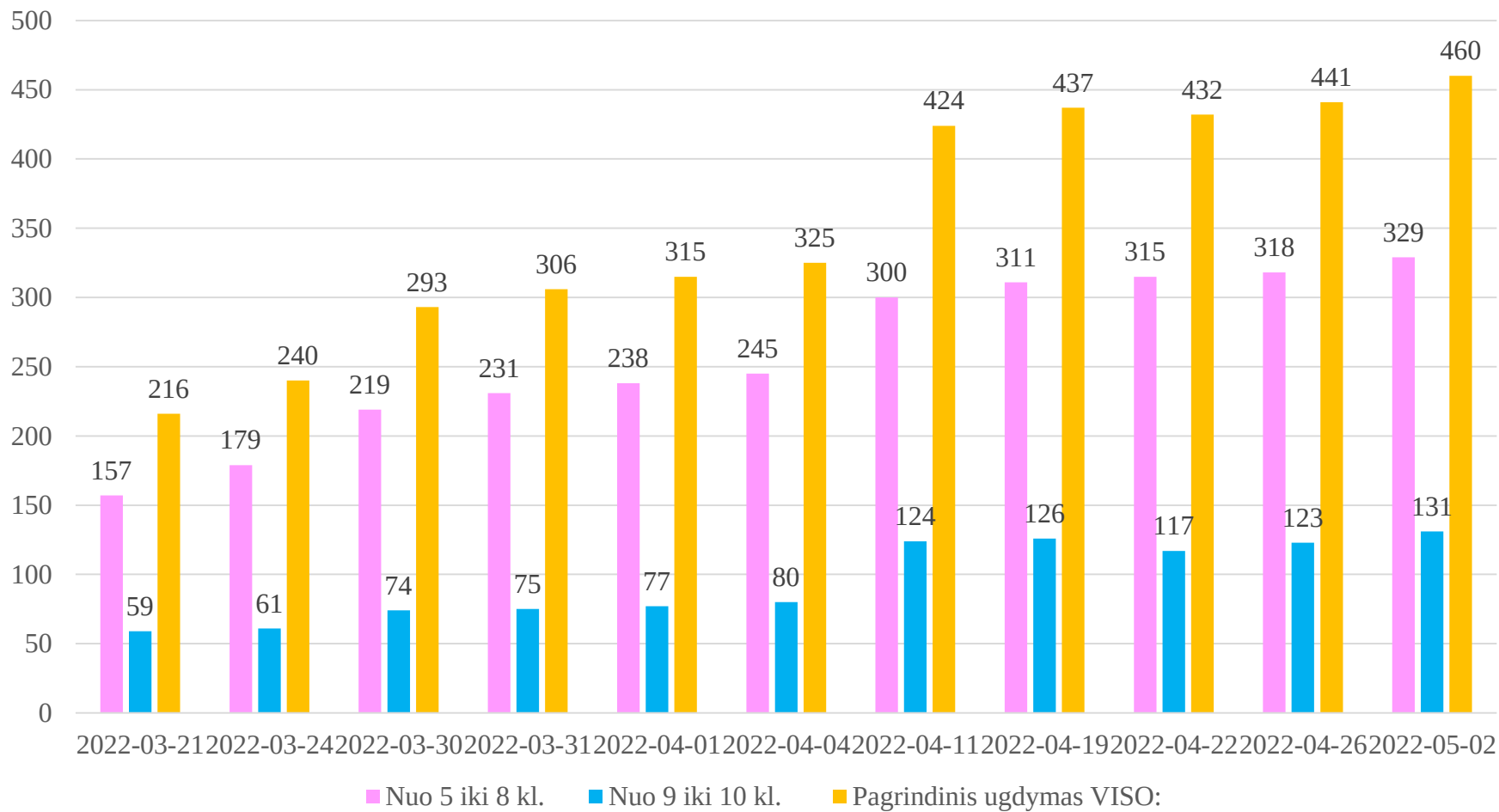
Pokytis ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programose Kauno miesto ugdymo įstaigose

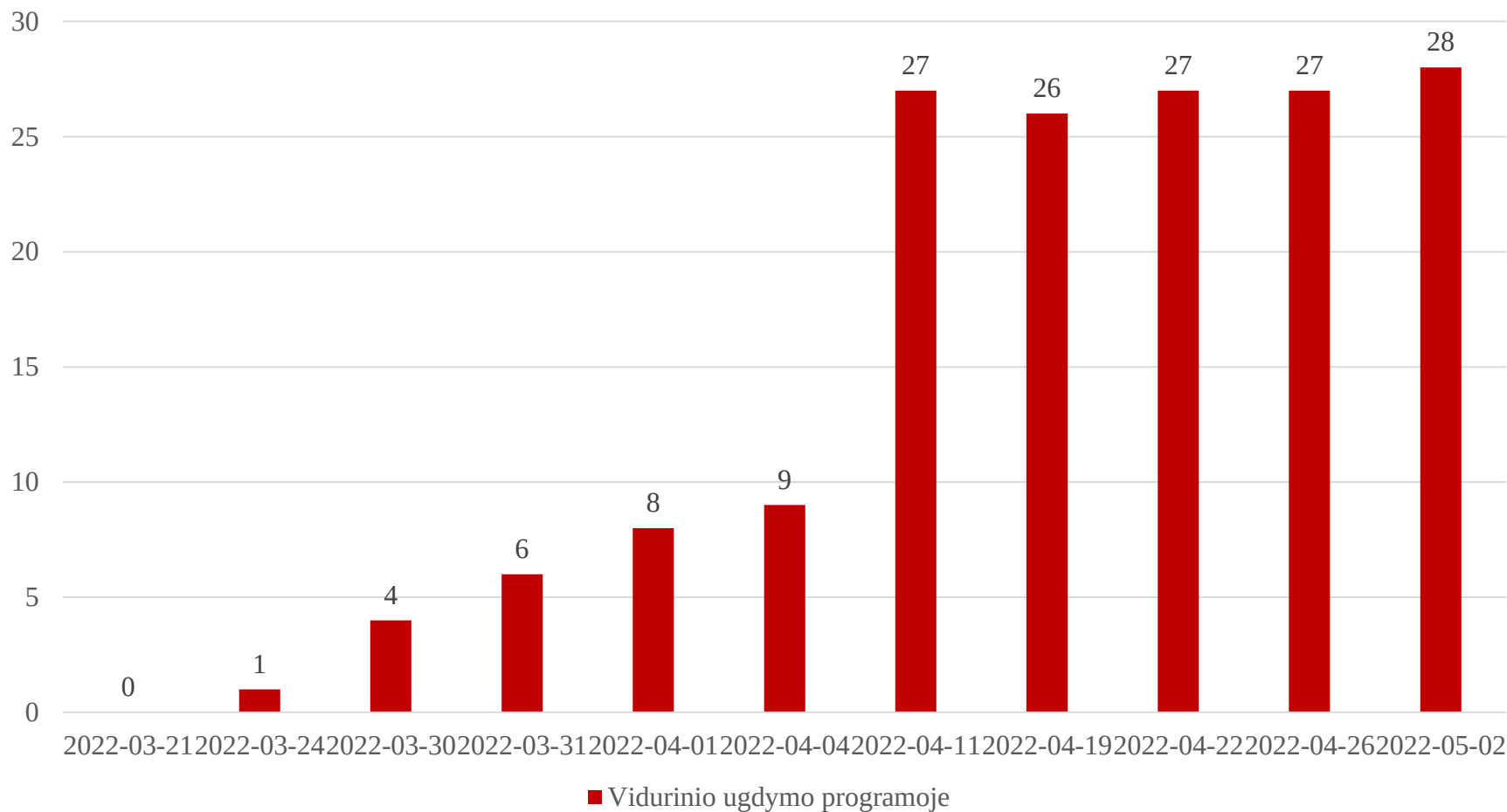
Pokytis pradinio ugdymo programoje Kauno miesto ugdymo įstaigose

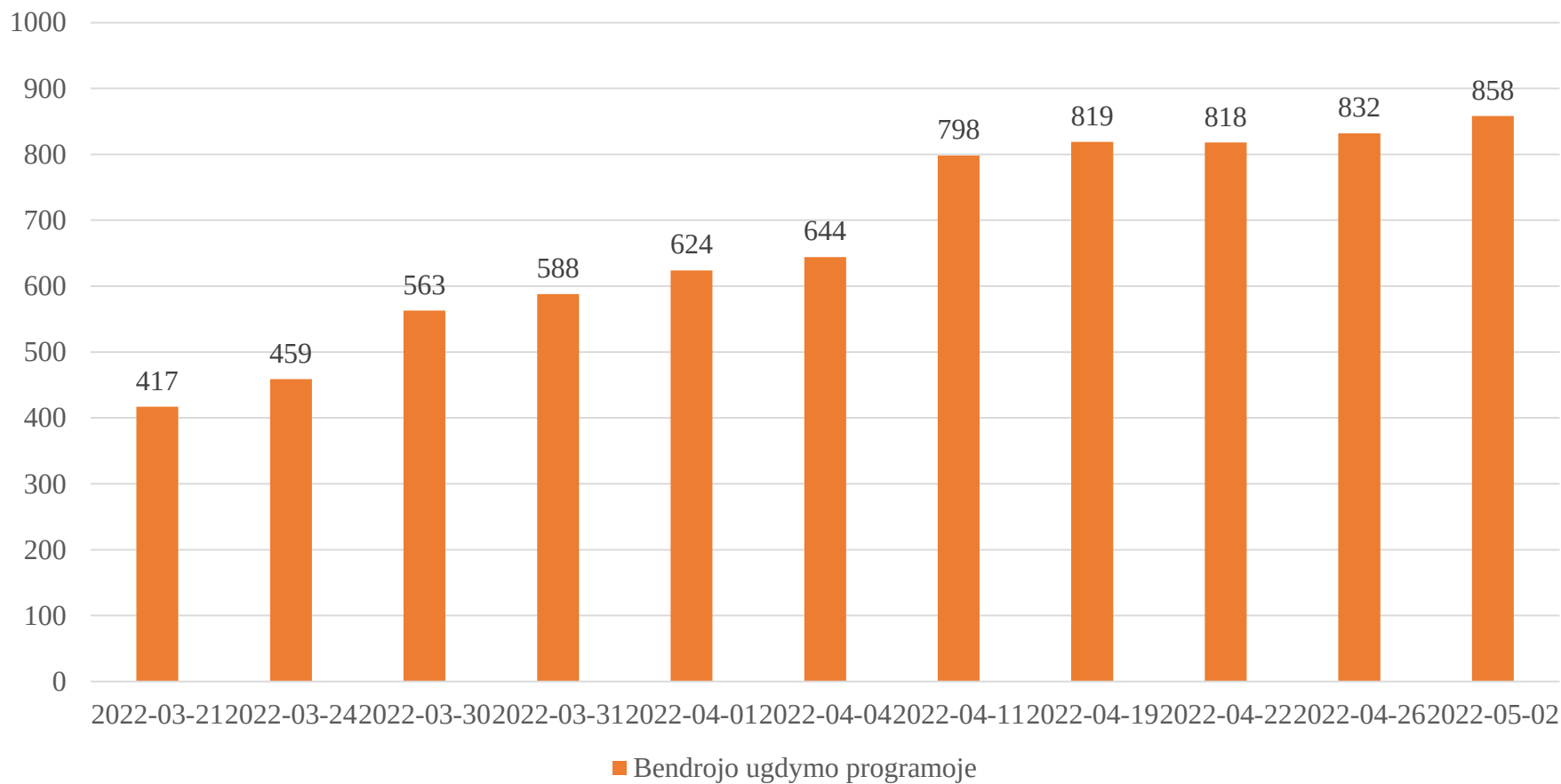
Pokytis pagrindinio ugdymo programoje Kauno miesto ugdymo įstaigose

Pokytis vidurinio ugdymo programoje Kauno miesto ugdymo įstaigose

Pokytis bendrojo ugdymo programoje Kauno miesto ugdymo įstaigose

Dėl karo pabėgėlių vaikų iš Ukrainos mokymo Kauno miesto savivaldybės priimti sprendimai

Kauno miesto savivaldybės administracijos direktoriaus

2022 m. balandžio 8 d. įsakymas Nr. A-1238

DĖL KAUNO MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS DIREKTORIAUS 2022 M. SAUSIO 4 D. ĮSAKymo NR. A-21 „DĖL KAUNO MIESTO SAVIVALDYBĖS IR VALSTYBĖS BIUDŽETŲ LĖŠOMIS FINANSUOJAMŲ REKOMENDUOTINŲ KAUNO MIESTO SAVIVALDYBĖS BIUDŽETINIŲ ŠVIETIMO ĮSTAIGŲ PAREIGYBIŲ PAVADINIMŲ IR ETATŲ NORMATYVŲ SĄRAŠŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

Kauno miesto savivaldybės Tarybos

2022 m. balandžio 26 d. įsakymas Nr. T-214

DĖL KAUNO MIESTO SAVIVALDYBĖS TARYBOS 2022 M. VASARIO 1 D. SPRENDIMO NR. T-21 „DĖL DIDŽIAUSIO LEISTINO PAREIGYBIŲ (ETATŲ) SKAIČIAUS KAUNO MIESTO SAVIVALDYBĖS BIUDŽETINĖSE BENDROJO UGDYMO MOKYKLOSE NUSTATYMO IR PRITARIMO DIDŽIAUSIAM LEISTINAM PAREIGYBIŲ (ETATŲ) SKAIČIUI VIEŠOSIOSE BENDROJO UGDYMO MOKYKLOSE, KURIŲ DALININKĖ YRA KAUNO MIESTO SAVIVALDYBĖ“ PAKEITIMO

Kai kurių darbų didybę
lemia ne tiek mastas,
kiek savalaikiškumas.

Todėl nuoširdus ačiū už
Jūsų sutelktumą,
geranoriškumą bei
puikius rezultatus.

Ačiū už dāmes!

